

Norsk Ornitologisk Forening (NOF)

Sandgata 30 B
N-7012 Trondheim

Telefon: (+ 47) 73 84 16 40
Bankgiro: 4358.50.12840
Org. nr.: 970 089 748 NVA

e-post: nof@birdlife.no internett: www.birdlife.no

Levanger kommune

Deres ref.	Deres kontaktperson	Vår ref.	Vår kontaktperson	Dato
			Martin Eggen	11.12.2018

Klage på tillatelse til fellingstillatelse på gråmåke/svartbak ved Holsand (deres ref.: RUSR 201813017)

Skogn Maritime Forening som eier anlegget har søkt og fått innvilget om fellingstillatelse på fire måker (gråmåke og/eller svartbak) i perioden fram t.o.m mars 2019. Tillatelsen gjelder skadefelling på måker som har «etablert seg» på kaiområdet. Søker oppgir at de «gjør betydelig skade» gjennom å tilgrise båter og på selve kaianlegg. Søker har forsøkt å jage måkene uten at dette har hatt noen effektiv virkning. Det er også vurdert andre virkemidler uten at man har funnet noe som fungerer tilstrekkelig.

Om lovverket

Med hjemmel i viltloven §§ 14 og 14 a, jf. naturmangfoldlovens § 77, er det fastsatt forskrift om felling av viltskader som gjør skade. Etter skadefellingsforskriftens pkt. II A kan det felles visse viltarter «når disse gjør skade av vesentlig økonomisk betydning på en eller flere» bestemt oppregnede verdier.

Skadefellingsforskriften inneholder viktige retningslinjer for felling av viltarter som gjør skade:

- Før skadefelling kan tillates må andre løsninger for å redusere skadeproblemet på forhånd ha blitt forsøkt.
- Skaden må være av vesentlig økonomisk betydning, eventuelt være begrunnet i sanitære eller helsemessige problem.
- Det er ikke forskriftens intensjon å tillate avliving av arter ved ethvert skadenivå, for enkelte verdier må en viss skade påregnes og tolereres. Tillatelsen gjelder i utgangspunktet bare de individene som har gjort skade.
- Hensikten med forskriften er ikke å åpne for mulighet til generell bestandsdesimering av arter nevnt i forskriften. Forskriften bør fortolkes og praktiseres slik at det i størst mulig grad er de individene som faktisk har forårsaket skaden som felles.

Vi savner en vurdering etter naturmangfoldloven (NML) i vedtaket, se § 7 (prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12). Prinsippene i NML er sektorovergripende, og gjelder all myndighetsutøvelse som berører naturmangfoldet. Det er ikke tilstrekkelig at man sier at prinsippene er vurdert. Slik saken er behandlet må dette regnes som en saksbehandlingsfeil, og vedtaket ugyldig. Det er heller ikke redegjort for hvordan paragrafene i skadefellingsforskriften er brukt.

Om den aktuelle saken

Måker beveger seg over store avstander i løpet av året, og tiltrekkes av enkle matressurser og gode rasteplasser. Åpne og større flater og utsiktsplasser er populære steder for rast. Etablering av slike steder må regne med å få besøk av måker. Skyter man noen måker vil det komme nye til. Det er ikke sannsynlig, slik som søker opplyser, at skyting av enkeltindivid vil ha noen langvarig effekt. Kun forebyggende tiltak som fysiske hindringer, evt. kombinert med skremmelstiltak, vil kunne ha effekt.

Vi minner også på at naturlig fauna må kunne eksistere side om side med menneskelig virksomhet. Skadefellingsforskriften må ikke brukes til å fordrive naturlig fauna.

Den norske bestanden av svartbak ble anslått til 30 000-50 000 par mellom 1970 og 1990. Som følge av en økning i bestanden ble det antatt at det hekket 50 000-100 000 par i Norge i perioden 1990-2002. Bestanden i 2014 ble estimert til 43 000 par.

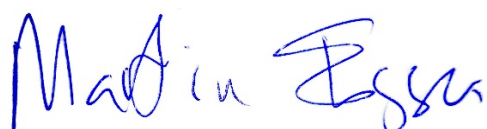
Under perioden 1970-1990 ble den norske bestanden av gråmåke anslått til 150 000-200 000 par. Bestanden økte i perioden 1990-2001, og ble da vurdert til å være i størrelsesordenen 150 000-250 000 par. Bestanden ble i 2006 estimert til 233 000 par. Det har vært en kraftig nedgang i bestanden av gråmåke de siste ti årene, og bestanden ble estimert til kun 72 000 par i 2014.

Disse måkenes tilbakegang var bakgrunnen for at Miljødirektoratet tok ut svartbak og gråmåke fra listen over jaktbare arter i Norge. Oppdaterte bestandsestimater med referanser finner dere i NOF rapport [«Bestandsestimater for norske hekkefugler»](#)

Konklusjon

- I dette tilfellet er de forebyggende tiltakene etter vår mening ikke tilstrekkelig for å rettferdiggjøre skyting av måkene. Flere fysiske hindringer og skremmetiltak er blant tiltakene kommunen kan sette krav om før tillatelse til skadefelling blir gitt. Skyting av arter i tilbakegang skjerper kravene til forebyggende tiltak. Her er det ikke dokumentert at søker har tatt de nødvendige forebyggende tiltakene. Ei heller er det sannsynliggjort at skyting vil ha effekt på utfordringen.
- De vesentlige ulempene og/eller store sanitære problemene er ikke sannsynliggjort eller beskrevet. Ved et kaianlegg må man regne med tilstedeværelse av måker og andre fugler, men tiltak kan gjøres for å styre oppholdsplasser. Måkeskitt kan vurderes som en ulempe, men ikke som en vesentlig økonomisk skade eller utgjøre noen stort sanitært problem. Skadefellingsforskriften gir ikke adgang til å felle fugler kun på grunn av ulemper.
- Vi er overrasket at Levanger kommune gir skadefellingstillatelser på et særdeles spinkelt grunnlag, og mener det ikke er i overensstemmelse med forskriften om skadefelling. NOFs konklusjon er at vedtaket er i strid med lovverket.
- Klagen vår må få oppsettende virkning, og vedtaket bør omgjøres. Dersom ikke kommunen selv tar klagen til etterretning, må neste forvaltningsnivå, i dette tilfelle Fylkesmannen i Trøndelag, få oversendt klagen til behandling. Vi håper at denne klagen bidrar til at man tenker mer konstruktivt rundt praksisen med fellingstillatelser på fugler i fremtiden.

For Norsk Ornitologisk Forening

Martin Eggen, naturvernrådgiver i Norsk Ornitologisk Forening

KOPI:

Fylkesmannen i Trøndelag
Miljødirektoratet